

POSTANOWIENIE

20 stycznia 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Ewa Stefańska

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 20 stycznia 2026 r. w Warszawie
zażalenia M.S.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Siedlcach
z 28 sierpnia 2025 r., V Ca 394/24 (WSC 18/25),
w sprawie z wniosku M.D.
z udziałem M.S.
o zniesienie współwłasności,

oddala zażalenie.

(M.T.)

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 28 sierpnia 2025 r. Sąd Okręgowy w Siedlcach odrzucił skargę kasacyjną uczestnika postępowania, wskazując, że zaskarżył on wydane przez Sąd drugiej instancji postanowienie z 7 maja 2025 r. w całości i podał jako wartość przedmiotu zaskarżenia kwotę 50 000 zł. W związku z tym, że wskazana przez skarżącego wartość przedmiotu zaskarżenia stanowi kwotę 50 000 zł, Sąd Okręgowy uznał, że wniesienie skargi kasacyjnej w przedmiotowej sprawie było niedopuszczalne.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniósł uczestnik postępowania, zaskarżając je w całości i zarzucając naruszenie art. 519¹ § 4 pkt 4 k.p.c. poprzez jego niewłaściwą wykładnię i w konsekwencji błędne przyjęcie, że w postępowaniu zainicjowanym skargą kasacyjną uczestnika w przedmiocie zniesienia

współwłasności, wartością przedmiotu zaskarżenia jest wartość wskazana w treści skargi kasacyjnej, w sytuacji, gdy Sąd Okręgowy badając dopuszczalność skargi kasacyjnej od postanowienia z 7 maja 2025 r. powinien był ustalić z urzędu wartość przedmiotu zaskarżenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 519¹ §4 pkt 4 k.p.c. skarga kasacyjna nie przysługuje w sprawach dotyczących: zniesienia współwłasności i działu spadku, jeżeli wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż sto pięćdziesiąt tysięcy złotych.

Sąd Okręgowy prawidłowo ocenił, że wartość przedmiotu zaskarżenia skargą kasacyjną w niniejszej sprawie wynosi 50 000 zł. Taką też wartość przedmiotu zaskarżenia wskazał uczestnik w skardze kasacyjnej.

Wartość przedmiotu zaskarżenia określona przez skarżącego wyznaczana jest przez wartość zaskarżonego interesu. Znajdują tu zastosowanie reguły ogólne z art. 25 i art. 26 k.p.c. Zgodnie z pierwszym z wymienionych przepisów, sąd może sprawdzić wartość przedmiotu sporu oznaczoną przez powoda i zarządzić w tym celu dochodzenie, ale po doręczeniu pozwu sprawdzenie nastąpić może jedynie na zarzut pozwanego, zgłoszony przed wdaniem się w spór co do istoty sprawy. Według zaś art. 26 k.p.c., po ustaleniu w myśl artykułu poprzedzającego, wartość przedmiotu sporu nie podlega ponownemu badaniu w dalszym toku postępowania. W orzecznictwie utrwalone zostało zapatrywanie, że z art. 25 i art. 26 k.p.c. wynika reguła utrwalenia niezakwestionowanej przez pozwanego lub niesprawdzonej przez sąd wartości przedmiotu sporu na czas całego postępowania we wszystkich instancjach, a stanowisko to uwzględniało także występujące zjawiska inflacyjne (zob. postanowienie SN z 5 maja 2016 r., II CZ 24/16 oraz orzecznictwo powołane w jego uzasadnieniu). Wartość ta w niniejszej sprawie wynosi właśnie 50 000 zł. Wskazać również należy, że taka wartość przedmiotu sporu została wskazana we wniosku o zniesienie współwłasności oraz w apelacji, zaś uczestnik w toku całego postępowania nie kwestionował tej wartości przedmiotu sporu. Na obecnym etapie postępowania nie ma podstaw do jej zmiany.

Obowiązkiem skarżącego, a nie Sądu, było wykazanie wyższej wartości przedmiotu zaskarżenia, tymczasem skarżący nie podołał temu ciężarowi.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. orzekł, jak wyżej.

Ewa Stefańska

(M.T.)

[a.]